

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

FILOZOFIJA NAUKE

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

(max. 20 karaktera)

3. Ciklus studija:

2

4. Bodovna vrijednost ECTS:

7

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni   Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

nema

7. Ograničenja pristupa:

nema ograničenja

8. Trajanje / semestar:

1

1

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3
1
0

9.2. Auditorne vježbe:

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

FILOZOFSKI FAKULTET

11. Odsjek / Studijski program:

FILOZOFIJA-SOCIOLOGIJA / Filozofija

12. Odgovorni nastavnik:

(max. 50 karaktera)

13. E-mail nastavnika:

(max. 50 karaktera)

14. Web stranica:

www.ff.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Filozofija nauke danas predstavlja jednu od značajnih filozofskih disciplina pred koju su ispostavljeni brojni izazovi. Aktualnost nauke, te dominantnost nauke u odnosu na druge oblasti čovjekove svijesti aktualizira i potrebitost filozofskog promišljanja naučne uteviljenosti, naučnih metoda, ciljeva i postignuća. To ujedno otvara i drugo pitanje pitanje odnosa nauke i filozofije, odnosno pitanje mogućnosti njihova razgraničenja. Kako je život savremenog čovjeka bitno obilježen naučnim dostignućima, koja voljno ili ne, određuju svakodnevnu ljudsku praksu, ambijent ljudskog života, postavlja se pitanje moralnog aspekta nauke izraženog kroz odnos čovjeka i tehnologiji, ali i možda najvažnijeg pitanja: šta je cilj nauke i koje su njene granice? Cilj predmeta "Filozofija nauke" je da upozna studente sa navedenim pitanjima, sa različitim pristupima, kritičkom i nekritičkom odnosu prema nauci, kao i pitanjem da li nauka potrebuje filozofiju.

16. Ishodi učenja:

Studenti koji u toku nastavnog procesa budu kontinuirano izvršavali obaveze bit će osposobljeni da:

da koriste izvršnu literaturu

da na pravilan i svršishodan način razumijevaju poziciju i odnos filozofije i nauke

da jasno i nedvosmisleno prepoznaju filozofsku prirodu naučnih problema i da o njima pravilno rasuđuju

da stečena znanja mogu upotrijebiti kako u pisanom tako i u verbalnom obliku

da polože ispit

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Pojam filozofije nauke: filozofija kao sintetičko znanje, veza filozofije i nauke. Filozofske interpretacije naučnih saznanja. Nauka kao intelektualna djelatnost.

Razlika zdravorazumskog i naučnog saznanja

Razgraničenje nauke i metafizike, priroda filozofskih problema i njihovi korijeni u nauci, cilj nauke (Popper).

Struktura nauke, problemi logike naučnog objašnjenja (Nejgel)

Razlika između prirodnih i društvenih nauka i jedinstvo naučne metode

Razlika fundamentalnih i primjenjivih nauka, razlika faktičkih i normativnih nauka, razlika teorijskih i historijskih nauka

Nauka i kultura (nauka kao mitologija, mitovi i znanost, znanost i vrijednosti (A.O'Hear))

Nauka i etika

Humanizam i tehnicizam

Epistemološki anarchizam (Feyerabend)

18. Metode učenja:

Analiza izvornih tekstova, analiza i komparacija, metoda indukcije i dedukcije, apstrakcije. Metode aktivnog učenja kroz dijaloge i diskusije, radionice na određenim konkretnim zadacima, prezentiranje seminarских radova i rasprava o istim.

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

Provjera znanja vršit će se usmenim i pismenim metodom. Pismeni kao i usmeni metod obuhvatju pitanja i odgovore utemeljene na nastavnom sadržaju, odnosno prema programu datog nastavnog predmeta. Usmena provjera znanja bit će realizirana prije pismene provjere. Studenti koji zadovolje uslove, odnosno uspješno polože pismeni test stiču uslove za izlazak na usmenu provjeru, nakon koje će biti formirana konačna ocjena, koja će pored rezultata pismene i usmene provjere znanja, obuhvatati i predispitne obaveze i aktivnosti.

20. Težinski faktor provjere:

Prisustvo i aktivnost na času:

- prisutnost na predavanjima i vježbama 10

- aktivnost na časovima 10

- održan seminarski rad 10

Pismeni ispit: 20

Usmeni ispit: 50

Ukupno bodova: 100

SISTEM OCJENJIVANJA:

broj bodova: od 94-100=10, od 84-93=9, od 74-83=8, od 64-73=7, od 54-63=6, od 0 do 53=5

21. Osnovna literatura:

Pavlović. B., Filozofija nauke, Plato, Beograd, 1974

Kuhn. T., Struktura naučnih revolucija, Nolit, Beograd, 1974

Poper. K. R., Pretpostavke i pobijanja, IZ Zorana Stojanovića, Novi Sad, 2002

Poper. K. R., Logika naučnog otkrića, 1973

Feyerabend, K., Protiv metode, Veselin Masleša, Sarajevo, 1987

Neygel. E., Struktura nauke, Nolit, Beograd, 1974

D. Preti., Istorija naučne misli I i II, Klub HT, Beograd, 2002

Sesardić. N., Filozofija nauke, Nolit, Beograd, 1985

A. O'Hear, Uvod u filozofiju znanosti, Hrvatski studij, Zagreb, 2007

22. Internet web reference:

(max. 687 karaktera)

23. U primjeni od akademske godine:

2015/16

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

(max. 10 karak.)